

1 Bir hastalık olarak yaşamak.

Sonunda ölüm olduğuna göre, *yaşam* da bir hastalıktır. Biz de hayatın hastasıyız.

2 Eski twitter hesaplarında bir hanım kızımız, takibinin 4. dakikası konuşmaya başladı, 7. dakikası erkeklerin ne kadar boş olduğunu söyledi, 8. dakikası erkek arkadaşı olmadığını öğrendim, 9. dakikası ben de evli ve iki çocuklu olduğumu anlattım, 12. dakikası da bir takım *abi tavsiyeleri*.

İlk defa *bana yüründüğünü* orada hissetmiştim. Yeni nesilden ve sosyal medyadan korkmaya da o zaman başladım.

3 Hadis *müslümanların kollektif şuurunun* yansıması gibi bir anlama sahip benim için. Hepsinin %100 doğru olduğuna inanmıyorum ancak bir araya geldiklerinde Hz. Peygamber'in kim olduğuyla ilgili bir fikir veriyorlar, kafamızda Hz. Peygamber için bir *resim* oluşturuyorlar ve bizim bunu diğer kaynaklardan elde etme imkanımız yok. O sebeple insanların sünneti toptan inkar etmelerinin mantığını kavrayabilmiş değilim. Bununla beraber, Sünnet'i anlamak gerektiğinde, asıl sorumuzun *bugün benim durumumda yaşıyor olsaydı, ne yapardı?* olması gerektiğine inanıyorum. Öteki türlü, erbabi dışındakiler için, hayatlarında kullanmayacakları bir bilgi külfeti getiriyor. Kafamızda bize gelenekten gelen, hadis kaynaklarından beslenen bir *peygamber tasavvuru* var, bunun tam olarak kendisini yansıttığından emin olmasak da ve bazı durumlarda nasıl davranacağı konusunda farklı düşünssek de, en azından *beşer* ve *peygamber* olarak, kendisinin *hakemliğine* başvurmak, her tür ahlaki ve dini derdimizde bizim için en iyi kriterlerden biri.

Bu sorunun cevabı da bitmeyen bir tefekkür konusu.

4 İnsan düşman bildiğinin reklamını yapar mı?

Genelde düşmanlar yapar reklamı, mesela İstanbul taksicileri çok güzel Uber reklamı yaptılar, aferin.

Bir de Mustafa Öztürk'ü, Cübbeli Ahmet'ten öğrendiğimi hatırladıkça gülerim. *Sakin haa, dinlemeyin o adamı* dediği bir videosu olmasaydı, Öztürk hocayı hala bilmiyor olabilirdim.

5 Monopoly oyunu aslında Kapitalizm'in zararlarını göstermek için icad edilmiş. İlk halinde iki çeşit kural varmış, birinde emlak vergisi vererek diğer oyuncuların da oyunda kalması sağlanıyormuş. Şimdiki *sahibi* oyunu aldığı anda, tek bir kazanan olmasının *daha heyecanlı* olduğunu düşünmüş olacak ki, bu *sosyalist* kuralları kaldırmış. Şu an en yalın haliyle bir kapitalizm oyunu.

Bir yandan da şu aklıma geliyor: En doğal haliyle, en hayvani haliyle insan hayat mücadelesi içindedir. Bu mücadeleyi resmeden *politik* sistem de *kapitalizm* adını almış. *Liberalizm* konuya biraz daha

metafizik bir takım gereçler sunsa ve daha *insanî* bir zemin aramaya çalışsa da, en saf haliyle, insanların ilerlemek ve kazanmak için birbirlerini araç haline getirdikleri, tüm imkanları kullandıkları sisteme bugün kapitalizm diyoruz.

İnsanların kapitalizme düşman olmadıkları, neticede bencil nefisleri için en uygun sistemin bu sistem olduğunu düşündüklerini görüyorum. Şu dünya üzerinde en fazla 100 yıl sürecek hayatlarında, insanların mümkün mertebe fazla *zevk almalarını hangi sistem daha çok garanti ediyorsa, onun daha muteber olmasını beklemek gerekir.

6 15 Temmuz darbe teşebbüsü gecesi neler yaşandı? üzerine muhtemelen önümüzdeki 50 yıl uzun uzun yazılıp çizilecektir. Bir kısmının ise hiçbir zaman aydınlanmayacağını tahmin ediyorum.

Neden? Çünkü o gece muhtemelen ordu içindeki hareketlilikte, *gri alanda* hayli çok asker vardı. Acullar harekete geçip, kartlarını açtıklarında beklediler, eğer darbenin gidişatı farklı olsaydı muhtemelen bunları da *darbe safında* görecektik.

Bu gri alanda tam olarak kimlerin olduğunu, bunların hangi saiklerle darbe karşıtı durduğunu muhtemelen hiçbir zaman tam olarak öğrenemeyeceğiz. Tarihi hayatta kalanlar, savaşı kazananlar yazdığına göre, gri alandan darbe-karşıtı tarafa geçenler kahraman sayıldı.

İnsanlar böyledir: Değişirler. Adaptasyon insanın (ve diğer canlıların) ayakta kalmasının en önemli cihazıdır. *Ben adapte olmam, FETÖ'ye ölümüne bağlıyım* diyenlerin armut gibi toplanabileceği belli, ancak genel karakteri *hiçbir şeye inanmamak* olan bu zevatın, bugün en *Reisçiden* yarın en *Anti-Reisçiye* dönüşmeyeceğinin garantisi yok ve asıl *tehlike* onlar.

Yine de *ideoloji* olarak, *isim* olarak Fetullah Gülen ve avanesi artık Türkiye'den silindi. Birbirlerine destek olmaya devam etseler bile, artık *hocaefendi* dedikleri hainin adını açıkça telaffuz edemeyecekler. Fikren de ne İsa'ya, ne Musa'ya yarayacak, sade suya tirit saçmalıklar mecmuası olduğundan, iflahı kesildi ve bitti. Allah onu rezil etti.